

Tampereen lähijunaliikenteen tavoitteellinen tulevaisuuskuva ja tiekartta toteutukselle

LVM:n kommentteja

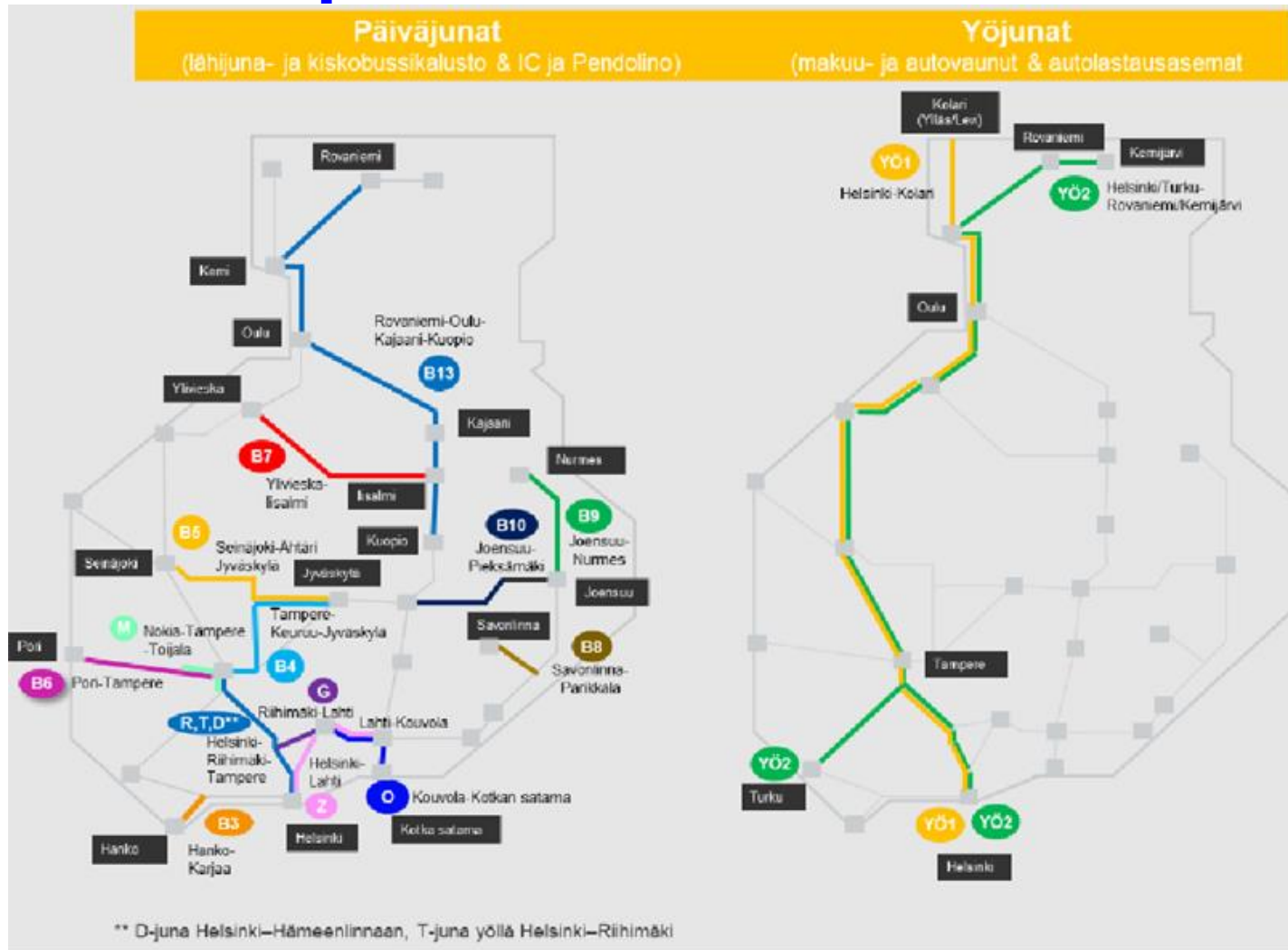
Seutuhallituksen kokous 23.2.2022

LVM/VR ostoliikennesopimus 2022 - 2030

- Liikennetarjonta vastaa lähes koronaa edeltänyttä tilannetta.
- Hankinta toteutettiin Liikenne12 selonteon mukaisesti:
 - Etelä-Suomen taajamajunaliikenne
 - Yöjunaliikenne
 - Kiskobussiliikenne
 - Yksittäisiä Intercity- ja Pendoliinovuoroja

Ostoliikenteen palvelut kartalla

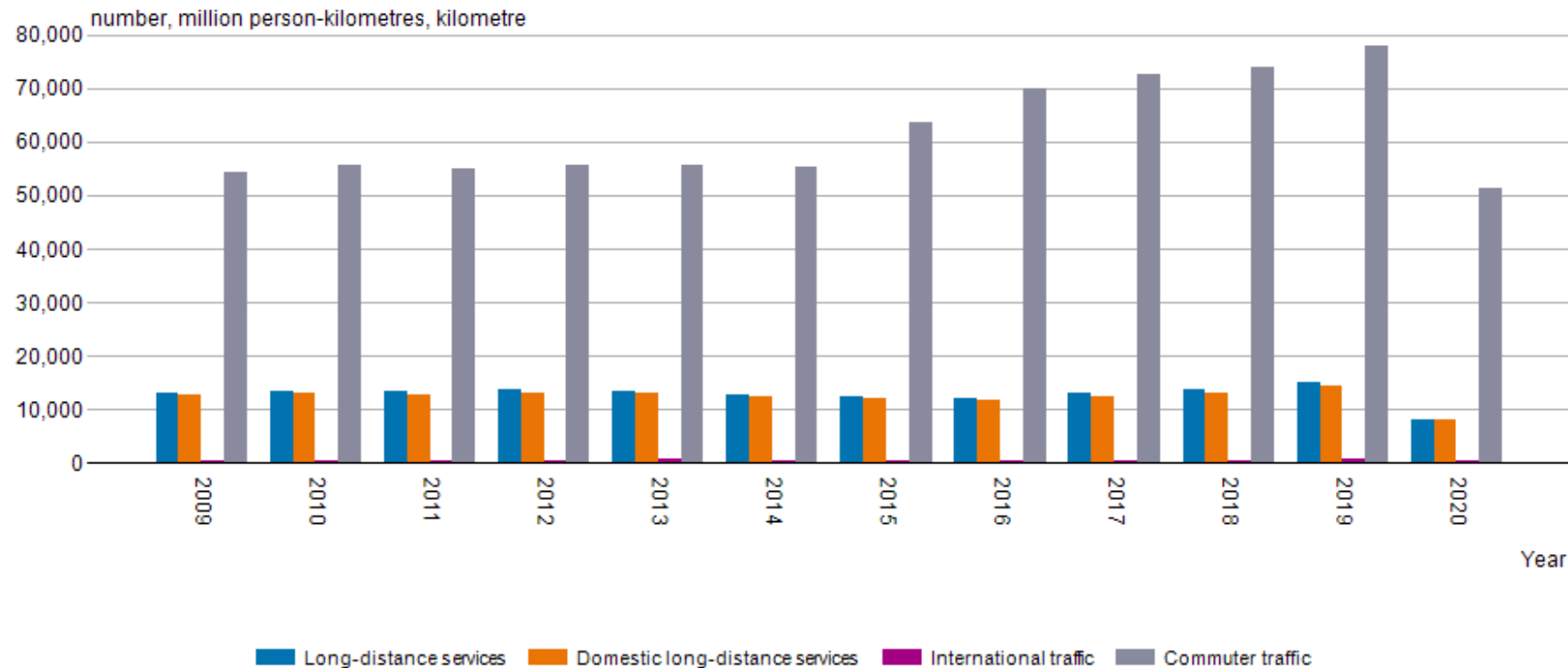
Ostoliikennesopimuksesta yleistä

- Huomattavasti aiempaa selkeämpi sisältö ja parempi läpinäkyvyys sekä sopimusvastuu.
- Nettomallinen hankinta antaa raamit sopimuksen taloudelle ja riskien jakamiselle.
- Sopimukseen sisältyy kattava muutoshallintamenettely, jonka avulla liikennetarjontaa voidaan muuttaa erityisesti tilaajan toiveesta ja mahdollisen lisärahoituksen puitteissa. Myös Tampereelle mahdollistettu lisätarjonnan hankkiminen (kalusto ja muu liikenne huomioiden).
- **Alueellisen junaliikenteen tietopohjan rakentaminen jatkuu LVM:n, Väylän ja Traficomien yhteistyönä. Tavoitteena muodostaa tahtotila ja eteneminen vuoden 2023 keväällä. Alueita kuullaan prosessin aikana**
- LVM:n käsitys on, että Suomessa ei ole tai on hyvin rajatusti vapaata ja esteetöntä lähijunakalustoa tällä hetkellä / 2020-luvulla. VR:n Smx-kalustoinvestointi on sopimuksenmukaisessa laajuudessa korvausinvestointi (ei lisää junayksiköiden lukumäärää ilman erillisiä investointi- ja rahoituspäätöksiä).

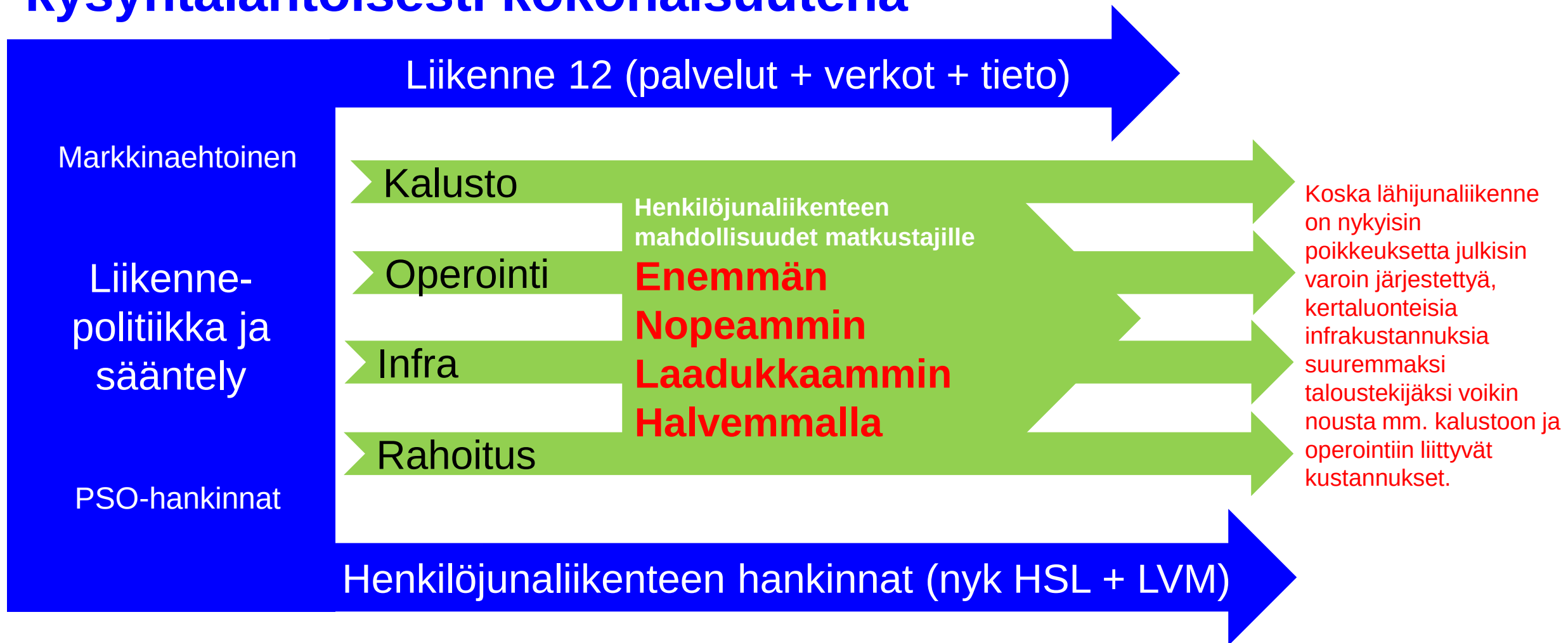
Henkilöjunaaliikenteen kysyntä on koronan aikana laskenut huomattavasti

Passenger traffic by category by Traffic type and Year. Number of journeys in passenger traffic (1000 journeys).

Source: Railway Statistics, Statistics Finland

Henkilöjunaliikennejärjestelmää on tarkasteltava kysyntälähtöisesti kokonaisuutena

Esimerkkejä olemassa olevasta lähijunaliikenteen vuorotarjonnasta ja matkamääräistä ennen koronaa 2019

Liikenteen volyymi, matkamäärät ja kustannustehokkuus, 2019

Linja	Vuoromäärä tavallisena arkipäivänä	Matkamäärä (t)	Täyttöaste (%)
B3 Hanko–Karjaa	14	151	28 %
B4 Tampere–Keuruu	6	81	30 %
B5 Seinäjoki–Ähtäri–Jyväskylä	4	65	34 %
B7 Ylivieska–Iisalmi	4	46	25 %
B8 Savonlinna–Parikkala	12	105	25 %
B9 Joensuu–Nurmes	4	43	33 %
B10 Joensuu–Pieksämäki	4	71	46 %
B15 Vilppula–Seinäjoki	2	1	6 %
Yhteensä	50	562	31 %

Liikennekokonaisuuden julkisen rahoituksen tarve yhteensä 12,8M€ eli 22,76€ / matka

Liikenteen volyymi, matkamäärät ja kustannustehokkuus, 2019

Linja	Vuoromäärä tavallisena arkipäivänä	Matkamäärä (t)
R, T, D Helsinki–Riihimäki	84	4 900
Z Helsinki–Lahti	36	1 463
G Riihimäki–Lahti	32	285
RA, RB Riihimäki–Tampere	20	845
B1 Lahti–Kouvola	14	117
B2 Kouvola–Kotkan satama	14	131
Yhteensä	200	7 741

Liikennekokonaisuuden julkisen rahoituksen tarve yhteensä 12,7M€ eli 1,64€ / matka
+ HSL tuki lippujen yhteiskäyttöisyydestä

Yhteenveto ja tulevaisuus

- **Tampereen seudun aktiivisuus asiassa on erittäin positiivista**
 - Lähijunaliikenteen kehittämistä tulee tarkastella liikennejärjestelmän osana kaikki joukkoliikennemuodot huomioiden. Juuri nyt Tampere saa hyvää vastetta lähijunaliikenteeseen käytetyille julkisille varoille myös osana LVM hankintaa (kaluston yhteiskäyttö, kustannusten jako)
 - Alueellisen lähijunaliikenteen jatko (eri aikavälit -2030-50) on suunniteltava yhteistyössä ja vaiheittain
- **Liikenne 12**
 - Valtio rakentaa tietopohjaa alueellisesta junaliikenteestä ja sen edellytyksistä Suomessa (2023 kehityspolku). Yhteistyö alueiden kanssa tärkeää.
 - Suunnitelman päivityksen yhteydessä (2025) tarkasteltava myös henkilöjunaliikennekokonaisuutta
- **Joulun 2023 jälkeen PSO-hankinnat kilpailutettava**
 - Ei linjauksia tai päätöksiä laajuudesta tai toteutusmallista
 - Arvio kilpailuttamisen toteutuksesta on vähintään 5 vuotta päätöksestä – tapa ja eteneminen linjattava käytännössä seuraavan hallituskauden alussa
 - Liikkuvaan kalustoon ja fasiliteetteihin on järjestettävä syrjimätön pääsy
 - Tärkeää varmistua koko raideliikennemarkkinan houkuttelevuudesta
- **Hankeyhtiöt**
 - Pohdittava tarjonta osana henkilöjunaliikennekokonaisuutta

